

BRANDUNDERSÖKNINGSPROTOKOLL

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i bjälklag och väggar till mangårdsbyggnad till jordbruksfastighet. Larm till Räddningstjänsten fredag kl 18.38.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Brandingenjör Ulf Erlandsson, på uppdrag av polisens tekniska enhet.

BESKRIVNING AV BRANDEN

Det brunna huset är en äldre mangårdsbyggnad med isolering av sågspån och träflis i bjälklag och vissa väggar. Huset består av källarplan, hel bottenvåning och en inredd vind. Det bebos av herr och fru NN som tillsammans driver ett jordbruk med bland annat mjölkkor.

Vid 16.30 - tiden skulle herr NN gå ut och sköta om kvällsmjölkningen. Han gick ner i källaren och tog på sina arbetskläder som förvarades i pannrummet och gick sedan vidare ut i ladugården. Han såg då inget anmärkningsvärt. Ca kl 18.30 uppfattade hans fru att det var rökigt i husets bottenvåning. Hon larmade sin man som rusade in i pannrummet via dörren på baksidan. Pannrummet var då redan rejält rökfyllt. Han skyntade eld och glöder i ett hål i pannrumstaket där några vattenledningsrör går upp. Öppningen var ca 15 x 10 cm. Han drog fram en vattenslang och bekämpade elden men den hade redan spridit sig i bjälklaget och en mellanvägg i bottenplanet och försöket misslyckades.

Räddningstjänsten larmades och herr och fru NN väntade på brandpersonalen utomhus. Släckningen blev både tidsödande och besvärlig. Det brann inne i en vägg mellan köket och en toalett i bottenvåningen. Lågorna spred sig också till motsvarande vägg i nästa våning och till hanbalksvinden och yttertaket. Räddningstjänsten tvingades säga upp flera öppningar för att komma åt att släcka. Men man lyckades till slut få bukt med alla dolda brandhårdar och huset räddades.

UNDERSÖKNING

De lägsta brandskadorna finns i pannrummet i källaren, se bild 2. Snett under hålet i pannrumstaket där branden först upptäcktes har det hängt några overaller och andra ytterplagg på krokarna på den putsade väggen. Plaggen är helt uppbrända och har delvis fallit ner på golvet. På golvet finns en större plåtspann som enligt uppgift har använts för att samla aska som rakats ut ur den vedeldade pannan. Spannen är till ca en tredjedel fylld med aska och kolrester. Överst låg vid undersökningstillfället rester av förbränt tyg samt en bränd läderrem. (Dessutom låg där en oskadad plastpåse men denna har förmodligen hamnat i spannen sedan branden var släckt).

Pannrumstaket består av puts på träbjälklaget. Putsen har en armering av ett finmaskigt "hönsnät". Där vattenledningsrören går upp finns ett hål om ca 15 x 10 cm där såväl putsen som träbjälklaget är genombrutet. Rester av "hönsnätet" finns kvar och har kontakt med några av vattenledningsrören, se bild 7. Brandpåverkan runt öppningen och inne i bjälklaget är mycket kraftig.

I bottenvåningen finns motsvarande brandskador rakt ovanför. Det har uppenbarligen varit öppningar mellan källarbjälklaget och en vägg mellan köket och ett toaletterum. Brandskadorna inne i denna vägg är mycket djupa särskilt i det område där vattenledningsrören har gått.

I väggen finns också en el-ledning från en väggströmbrytare i köket upp till en eldosa som satt nära taket. Ledningen har varit förlagd i ett rör av tunn plåt. Röret har varit klamrat inne i mellanväggen med spikar som böjts runt röret. Det har därvid blivit kraftigt deformerat. Vid undersökning av trådarna har dock konstaterats att de inte är skadade och att branden **inte** kan ha uppstått av denna orsak (bild 10).

SPEKULATIONER

Brandorsaken har inte med säkerhet kunnat fastställas. Även startplatsen är svår att säkert bestämma. En möjlighet är att branden har startat nere i pannrummet genom att det funnits glöder eller varm aska i plåtspannen som antänt något klädesplagg eller annat brännbart föremål som av misstag hamnat i spannen i samband med att lantbrukaren tog på sina arbetskläder för att gå ut och mjölka. Lågorna har sedan spridit sig till övriga klädesplagg som hängde på väggen och genom dragförhållandena upp genom hålet i taket till trossbotten och mellanväggen i köket. Teorin motsäges av att man enligt uppgift inte tömt aska ur vedpannan sedan på torsdagsförmiddagen, dvs mer än 30 timmar före brandutbudet.

En annan möjlighet är att branden startat i någon av overallerna som hängde i pannrummet. Det kan t ex vara självantändning i någon trasselsudd med olja eller värme från något glödande ämne. Inte heller en gnista från pannrummet kan uteslutas. Teorin motsäges av att man inte har använt några oljor, färger eller andra självantända ämnen samt av att ingen i huset röker. Det var också flera timmar sedan man senast fyllde på ved i pannan.

Ytterligare en annan teori är att branden startat i bjälklaget mellan källaren och bottenvåningen eller högre upp i mellanväggen p g a elektrisk värmebildning. I detta område finns dock ingen elektrisk installation som visar tecken på sådana skador. Det **kan** uppstå överledningsskador på elektrisk installation på annan plats som gör att t ex ett vattenledningsrör blir strömförande. På en plats där den elektriska ledningsförmågan i röret är nersatt **kan** det uppstå värme som startar en brand.

Vid brandkårens ankomst bröts all ström till byggnaden. Innan dess hade endast en säkring hunnit utlösa nämligen till köket i bottenvåningen.

SLUTSATS

Brandorsaken har inte kunnat fastställas. Ingen misstanke om brott.